

אדונים נכבדים,

הנדון: תיקון 173 לפקודת מס הכנסה – תיקוני חקיקה משלימים לתיקון 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)

לאחר תיקון 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"), שתחולתו משנת המס 2008, בוטלו כל סוגי קופות הגמל בישראל שהיו עד לאותו מועד (למעט חריגים לגביהם נקבעה תקופת מעבר), ונקבעו כי יהיו שני סוגים של קופות גמל בלבד: **קופת גמל משלמת לקצבה** (קופת גמל אשר משלמת קצבה ישירות לעמיתים בה) ו**קופת גמל לא משלמת לקצבה** (קופת גמל אשר לא ניתן למשוך ממנה ישירות כספים שהופקדו, למעט כספי פיצויים, אלא באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה).

במקביל לתיקון 3 לחוק קופות הגמל, בוצע באותו מועד גם תיקון 163 לפקודת מס הכנסה (להלן – "הפקודה") אשר כלל שורה של תיקונים והתאמות בנושאים המקבילים בפקודה, לרבות סעיפי הטבות המס בעת ביצוע הפקדות לקופות גמל וכן באשר להטבות המס בעת קבלת תשלומי הקצבה מקופות הגמל וביצוע היוון של הקצבאות כאמור.

ביום 31.12.2009 פורסם בספר החוקים 2220 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 173), התש"ע-2009, אשר כולל שורה של תיקונים נוספים ומשלימים בפקודה, וזאת במטרה להתאים את הוראות הפקודה למצב החוקי החדש, לפיו החל משנת 2008 ואילך לא ניתן להפקיד כספים לקופות גמל לתגמולים ולקופות גמל אישיות לפיצויים.

להלן פירוט קצר של השינויים שחלו בעקבות תיקון 173 לפקודה

1. מחיקת המונח "קופת גמל לתגמולים" ממרבית הסעיפים בהם הופיע המונח כאמור, וזאת בשל העובדה שהחל משנת 2008 לא מאושרות יותר קופות גמל מסוג זה.
2. מחיקת המונח "קופת גמל לפיצויים" והחלפתה בתיבה "מרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה", וכיוצא באלה.
3. סעיף 9(א7)(א)(4)(א) לפקודה, כנוסחו לפני תיקון 173 לפקודה, קבע שעובד אשר פרש ממקום העבודה זכאי שלא לקבל את פיצויי הפיטורין המגיעים לו, אלא להותיר את הכספים בקופת גמל לפיצויים, ובכך לא להתחייב במס בעת הפרישה, כך שמועד החיוב במס יידחה לעת שבה יבקש לשחרר את הכספים מהקופה, והכל בתנאי שתוך שנה מפרישתו החל בעבודה אצל מעביד אחר המשלם בעדו תשלומים לפיצויים לאותה קופת גמל (להלן: "רצף פיצויים"). על פי הסעיף קודם לתיקון, לא היו מגבלות בסכום לגבי מבוקש רצף הפיצויים, כך שבעלי תפקידים בכירים שבמסגרת פרישתם קיבלו מענק פרישה בסכום גבוה מאוד, הפעילו את הסעיף ובכך הצליחו לדחות את מועד אירוע המס למועד מאוחר יותר.

בעקבות תיקון 3 לחוק קופות הגמל, ועם ביטולן של קופות הגמל לפיצויים, רוקנה הוראת רצף הפיצויים מתוכן, שהרי ביצוע רצף פיצויים היה אפשרי רק במידה והעובד בחר להותיר את

הכספים בקופת הגמל לפיצויים. ואולם, מאחר והחל משנת 2008 לא ניתן יותר להפקיד כספים לקופת גמל לפיצויים, תוקן הסעיף במסגרת תיקון 173 ומעתה ואילך ניתן יהיה לבצע רצף פיצויים רק מקום בו הופקדו כספי הפרישה במרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה.

במקביל לכך, נקבעה גם מגבלה, לפיה הסכום לגביו יהיה ניתן לבצע רצף פיצויים יהיה הסכום המשקף את זכאותו של הנישום בהתאם לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963 (בד"כ 100% מהשכר האחרון), בתוספת הסכום המתקבל מהכפלת ארבע פעמים השכר הממוצע במשק (בשנת 2010 32,060 ₪) במספר שנות עבודתו של העובד אצל אותו מעביד. יש לציין, כי התיקון האמור מהווה נוהג שהופעל על ידי רשות המסים כבר בשנת 2008, וכעת הדבר נוסף כהוראת חוק מפורשת.

4. בוצעו מספר תיקונים טכניים נוספים בסעיפי הזיכוי והניכוי לקופות גמל, בכלל זה קיבוע הזיכוי בשיעור 25% על הפקדה לביטוח חיים בלבד, כאשר כל הפקדה לקופת גמל מכל סוג (משלמת לקצבה או לא משלמת לקצבה) תעניק זיכוי של 35%, וזאת בשל העובדה שהחל משנת 2008 ההפקדות לקופות הגמל הן בעבור תשלום קצבה לעמיתים בעת הפרישה.

5. במסגרת התיקון נקבעו, בין השאר, תקרות שבשלהם יינתן הזיכוי או הניכוי. נציין, כי בעבר פורטו בסעיפים סכומים ספציפיים אשר נקובים בסעיפי הפקודה, ואשר עודכנו אחת לשנה בהתאם לשיעור עליית המדד. החל מהתיקון ניתנה הפניה לסכום אחד אשר נקוב בהגדרת "הכנסה מזכה" שבסעיף 47(א)(1) לפקודה, כאשר מרבית התקרות האחרות נגזרות ממכפלה של ה"הכנסה המזכה".

להלן הסכומים השנתיים המעודכנים לשנת המס 2009

תקרת הכנסה מזכה מעבודה – 93,600 ₪ (7,800 ₪ לחודש) (להלן: "ההכנסה המזכה").
תקרת הכנסה מזכה שאינה מעבודה – 132,000 ₪ (11,000 לחודש).
"הכנסה לעמית עצמאי" – 93,600 ₪.
תקרות "הכנסה נוספת" – 93,600 ₪, 374,400 ₪ (ארבע פעמים ההכנסה המזכה), לפי העניין.
תקרת הכנסה לעניין סעיף 45(ה)(1) – 187,200 ₪ (פעמיים ההכנסה המזכה).
תקרות לעניין סעיפים 45(ה)(2)(ב) ו-1(2) – 187,200 ₪.

להלן הסכומים השנתיים המעודכנים לשנת המס 2010

תקרת הכנסה מזכה מעבודה – 97,200 ₪ (8,100 ₪ לחודש) (להלן: "ההכנסה המזכה").
תקרת הכנסה מזכה שאינה מעבודה – 136,800 ₪ (11,400 ₪ לחודש).
"הכנסה לעמית עצמאי" – 97,200 ₪.
תקרות "הכנסה נוספת" – 97,200 ₪, 388,800 ₪ (ארבע פעמים ההכנסה המזכה), לפי העניין.
תקרת הכנסה לעניין סעיף 45(ה)(1) – 194,400 ₪ (פעמיים ההכנסה המזכה).
תקרות לעניין סעיפים 45(ה)(2)(ב) ו-1(2) – 194,400 ₪.

בשולי הדברים יוער, שתחולת התיקונים כאמור החל מיום 1.1.2008, ואולם אין בכללים שנקבעו החל משנת 2008 לשנות את כללי המס שיחולו על כספים שהופקדו לקופות גמל לתגמולים ובקופות גמל אישיות לפיצויים לפני תחילתו של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, בשל שנות המס שלפני שנת המס 2008.

בכבוד רב

קרלמן – רואי חשבון